EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.6.2014.
COM(2014) 406 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2014. gada stabilitātes programmu

{SWD(2014) 406 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2014. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu[3],

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas[4],

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – "Eiropa 2020" –, kam pamatā ir ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārīkojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.

(2) Padome 2010. gada 13. jūlijā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm (2010.–2014. g.) un 2010. gada 21. oktobrī – lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm, kas kopā veido "integrētās

[1] OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.
[2] OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.
[3] COM(2014) 406 *final*.
[4] P7_TA(2014)0128 un P7_TA(2014)0129.

pamatnostādnes". Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes savā ekonomikas un nodarbinātības politikā.

(3) Valstu vai to valdību vadītāji 2012. gada 29. jūnijā pieņēma lēmumu par Izaugsmes un nodarbinātības paktu, kas ir saskaņots pamats rīcībai valstu, ES un eurozonas līmenī, izmantojot visas iespējamās sviras, instrumentus un politikas jomas. Viņi pieņēma lēmumu par dalībvalstu līmenī veicamo rīcību, jo īpaši paužot pilnīgu apņemšanos sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus un īstenot konkrētai valstij adresētos ieteikumus.

(4) Padome 2013. gada 9. jūlijā pieņēma ieteikumu par Vācijas 2013. gada valsts reformu programmu un sniedza savu atzinumu par Vācijas atjauninātu stabilitātes programmu 2012.–2017. gadam. Komisija 2013. gada 15. novembrī saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013[5] sniedza atzinumu par Vācijas budžeta plāna projektu 2014. gadam[6].

(5) Komisija 2013. gada 13. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu[7], iezīmējot 2014. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Tajā pašā dienā, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, Komisija pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu[8], kurā tā noteica, ka Vācija ir viena no dalībvalstīm, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.

(6) Eiropadome 2013. gada 20. decembrī apstiprināja prioritātes, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti, fiskālo konsolidāciju un rīcību izaugsmes sekmēšanai. Tā uzsvēra vajadzību īstenot diferencētu, uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju, atjaunot normālus aizdevumu nosacījumus ekonomikai, sekmēt izaugsmi un konkurētspēju, risināt bezdarba problēmu, novērst krīzes sociālās sekas un modernizēt valsts pārvaldi.

(7) Komisija 2014. gada 5. martā publicēja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu sagatavotā padziļinātā pārskata rezultātus par Vāciju[9]. Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka Vācijā ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politiska rīcība. Jo īpaši tekošajā kontā bija ļoti liels pārpalikums, kas atspoguļo augstās konkurētspējas pozitīvo ietekmi, un ļoti daudz ietaupījumu ir ieguldīti ārvalstīs. Tas arī liecina, ka iekšzemes izaugsme saglabājās pieticīgā līmenī un saimnieciskie resursi, iespējams, netika efektīvi sadalīti. Lai gan tekošā konta pārpalikumi nerada riskus, kas ir līdzīgi lielam deficītam, tekošā konta pārpalikuma apmēram un noturībai Vācijā ir jāpievērš īpaša uzmanība. Nepieciešamība rīkoties, lai samazinātu riskus nelabvēlīgai ietekmei uz iekšzemes ekonomikas darbību un eurozonu, ir īpaši svarīga, ņemot vērā Vācijas ekonomikas apmēru.

(8) Vācija 2014. gada 14. aprīlī iesniedza savu 2014. gada valsts reformu programmu un 2014. gada 8. aprīlī – savu 2014. gada stabilitātes programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.

(9) 2014. gada stabilitātes programmā ietvertās budžeta stratēģijas mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu vidēja termiņa mērķa sasniegšanu. Stabilitātes programmā apstiprināts vidēja termiņa mērķis, kas ir -0,5 % no IKP un atbilst Stabilitātes un izaugsmes pakta

---

5 OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.
6 C(2013) 8001 *final*.
7 COM(2013) 800 *final*.
8 COM(2013) 790 *final*.
9 SWD(2014) 78 *final*.

prasībām. Saskaņā ar stabilitātes programmu (pārrēķinātā) strukturālā bilance arī 2014. gadā un turpmāk būs pozitīva un paredzams, ka kopējais parāds 2014. gadā saruks līdz 76 % no IKP un saglabās pietiekamu lejupejošu tendenci pēc tam. Tādējādi programmā ietvertās budžeta stratēģijas mērķis atbilst Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām. Programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomiskais scenārijs, kuru nav oficiāli apstiprinājusi neatkarīga struktūra, ir ticams, jo tas kopumā atbilst Komisijas 2014. gada pavasara prognozei. Pamatojoties uz stabilitātes programmas izvērtējumu un Komisijas prognozi, ievērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka valsts finanšu stāvoklis Vācijā joprojām ir kopumā stabils, jo paredzams, ka arī turpmāk būs noturēts vidēja termiņa mērķis un ievērots parādsaistību noteikums.

(10) Vācija ir guvusi vien nelielus panākumus attiecībā uz valsts izdevumu efektivitātes uzlabošanu veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomā, lai gan ir paziņots par jaunām iniciatīvām. Lai gan šo plānu mērķis ir uzlabot izdevumu efektivitāti veselības aprūpes jomā, tie tomēr varētu nebūt pietiekami, lai apturētu nākotnē paredzamo izmaksu palielināšanos. Nesen pieņemtās pensiju reformas mērķis ir uzlabot priekšlaicīgas pensionēšanās nosacījumus (*Rente mit 63*) un pensiju līmeņus konkrētām grupām, kas ietver arī pensiju piemaksu tiem, kuri ir audzinājuši pirms 1992. gada dzimušus bērnus (*Mütterrente*). Minētā reforma rada papildu spiedienu uz valsts pensiju sistēmas ilgtspējību, un to plānots finansēt, izmantojot augstākas pensiju iemaksu likmes, kas negatīvi ietekmēs ekonomiski aktīvo iedzīvotāju rīcībā esošos ienākumus. Reforma var arī negatīvi ietekmēt papildinošo otrā un trešā līmeņa pensiju noslēgšanu. Vācija ir guvusi nelielus panākumus, palielinot izdevumus izglītībai, un zināmus panākumus attiecībā uz lielākiem izdevumiem pētniecībai. Šķiet, ka visos valdības līmeņos ir nepieciešami turpmāki centieni, lai līdz 2015. gadam sasniegtu mērķi attiecībā uz kopējiem valsts un privātajiem izdevumiem izglītībai un pētniecībai – 10 % no IKP –, un vēl vērienīgākiem turpmākiem mērķiem vajadzētu būtu vērstiem uz visnovatoriskāko valstu panākšanu. Ieguldījumi infrastruktūrā Vācijā pēdējos gados tika palielināti, un ir izstrādāti plāni to vēl vairāk pastiprināt, bet šķiet, ka ir nepieciešami papildu centieni.

(11) Vācija kopumā ir guvusi nelielus panākumus nodokļu sistēmas efektivitātes un tās izaugsmi veicinošā efekta uzlabošanā un darbaspēkam piemērojamā lielā nodokļu sloga samazināšanā. Nav paredzēti būtiski pasākumi, lai pārietu uz izaugsmei labvēlīgākiem ieņēmumu avotiem. Samazinātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes (kas pašlaik ir 7 %) piemērošanu varētu ierobežot, bet vispārējo PVN aprēķina bāzi – paplašināt. Ieņēmumi no regulāriem īpašuma nodokļiem ir samērā mazi, kas liecina par to, ka joprojām ir iespēja tos palielināt, un nodokļa sloga sadale varētu būt taisnīgāka, ja tiktu no jauna novērtēta pašvaldības nekustamā īpašuma nodokļa (*Grundsteuer*) bāze. Nosacījumus ieguldījumiem Vācijā varētu vēl vairāk uzlabot, reformējot profesionālās darbības nodokli (*Gewerbesteuer*), samazinot ar nodokļu iekasēšanu saistīto administratīvo slogu un samazinot esošos uzņēmumu nodokļa stimulus iegūt finansējumu aizņemšanās ceļā.

(12) Fiskālais regulējums ir papildināts ar valsts līdzsvarota budžeta noteikumu, un ir izveidota neatkarīga konsultatīvā padome. Tomēr šķiet, ka vairākās federālajās zemēs joprojām ir nepieciešami īpaši noteikumi par konstitūcijā iekļautā līdzsvarota budžeta noteikuma (parādu ierobežojuma) īstenošanu, lai nodrošinātu parādu ierobežojuma efektīvu piemērošanu gada budžeta veidošanas ciklā. Plānotā fiskālo attiecību starp federāciju, federālajām zemēm un pašvaldībām pārskatīšana būtu jāizmanto, lai stiprinātu fiskālo atbildību un pārskatatbildību.

(13) Pēc ilgstoša laikposma, kurā ir ievērota algu mērenība, pēdējos gados algas ir kāpušas, taču faktisko algu pieaugums 2013. gadā bija mērenāks, nekā 2012. gadā. Vācija plāno 2015. gadā ieviest vispārējo minimālo algu EUR 8,50 stundā, kas pilnībā būs piemērojama 2017. gadā. Ieviešot plānoto vispārējo minimālo algu, kuras mērķis ir nodrošināt pienācīgus minimālos ienākumus darba ņēmējiem, ir rūpīgi jāuzrauga tās ietekme, jo īpaši uz nodarbinātību. Ir veikti ļoti nelieli centieni samazināt augsto nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās, jo īpaši zemu atalgotiem darba ņēmējiem. Pieņemtā pensiju reforma un pašreizējie reformu plāni ilgtermiņa aprūpes jomā, kas ietver sociālās apdrošināšanas iemaksu likmju paaugstināšanu, varētu atkal palielināt nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās. Vācija ir guvusi zināmus panākumus, lai palielinātu nelabvēlīgā stāvoklī esošu grupu izglītības iegūšanu, taču joprojām ir cieša saikne starp izglītības iegūšanu un sociālekonomiskajiem apstākļiem, kura pastāv visas personu darba dzīves garumā. Neraugoties uz zināmiem panākumiem attiecībā uz piemērotiem aktivizācijas un integrācijas pasākumiem, ilgstošā bezdarba līmenis joprojām rada bažas un liecina par nepieciešamību veikt papildu pasākumus. Ir gūti tikai nelieli panākumi attiecībā uz pasākumu veikšanu nolūkā atvieglot pāreju no maziem darbiem (*mini-jobs*) uz tādiem nodarbinātības veidiem, uz kuriem attiecas obligātas sociālā nodrošinājuma iemaksas pilnā apmērā. Nav gūti panākumi, lai novērstu to, ka otrajiem pelnītājiem mājsaimniecībā trūkst fiskālo stimulu strādāt. Vācija ir guvusi zināmus panākumus attiecībā uz pilna laika agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestāžu pieejamības palielināšanu, taču panākumi attiecībā uz pagarinātās dienas skolu pieejamību ir bijuši ļoti nelieli. Vienlaikus bērnu aprūpes iestādes un pagarinātās dienas skolas joprojām rada bažas saistībā ar kvalitāti, un ir vērojamas reģionālās atšķirības.

(14) Valdības priekšlikuma pārskatīt Atjaunojamās enerģijas likumu mērķis ir palēnināt vispārējo enerģijas izmaksu pieaugumu, vienmērīgāk sadalīt izmaksas starp patērētājiem, kontrolēt atjaunojamo energoresursu izmantošanas izvēršanu un veicināt tirgus integrāciju. Reformas īstenošanā ir rūpīgi jāuzrauga tās ietekme uz atbalsta sistēmas izmaksu lietderību. Ir nepieciešami turpmāki centieni attiecībā uz tīkla paplašināšanu un saskaņošanu ar kaimiņvalstīm.

(15) Politiska rīcība nolūkā veicināt konkurenci pakalpojumu nozarē ir bijusi ļoti ierobežota, lai gan ir ieviestas atsevišķas reformas konkrētās profesijās un reģionos, piemēram, attiecībā uz atļaujām un komercpaziņojumiem būvniecības nozarē. Ražīguma pieaugums pakalpojumu nozarēs var būt strukturāli zemāks nekā rūpniecībā, taču tas ir īpaši zems dažās pakalpojumu nozarēs, jo īpaši profesionālo pakalpojumu jomā. Joprojām pastāv šķēršļi ienākšanai tirgū un profesionālo pakalpojumu sniegšanai. Tas ietver ierobežojumus attiecībā uz juridisko formu un kapitāla turējumu, kā arī profesionālās kvalifikācijas prasības. Profesionālos pakalpojumus reglamentējošo noteikumu atšķirības federālajās zemēs liek domāt, ka ir iespējams identificēt regulatīvās pieejas, kas rada vismazāko slogu, un ieviest tās visā valstī. Publisko iepirkumu līgumu vērtība, ko Vācijas iestādes publicēja saskaņā ar ES tiesību aktiem iepirkuma jomā, joprojām ir viena no zemākajām ES. Vispārēja pāreja uz pārredzamu e-publisko iepirkumu tirgu varētu palielināt konkurenci. Mazumtirdzniecības nozarē plānošanas regulējums dažās federālajās zemēs joprojām ierobežo jaunu dalībnieku ienākšanu tirgū. Panākumi attiecībā uz konkurences palielināšanu dzelzceļa tirgos ir ļoti nelieli.

(16) Vācija ir guvusi nelielus panākumus, veicot pasākumus, lai konsolidētu banku nozari, jo īpaši uzlabojot pārvaldības satvaru. Komisijas lēmumi par valsts atbalstu lielā mērā virzīja federālo zemju banku (*Landesbanken*) pārstrukturēšanu pēdējos

gados, un šī nozare joprojām ir sadrumstalota. Ir nepieciešami turpmāki centieni, lai novērstu strukturālos un pārvaldības šķēršļus, kuri kavē uz tirgu vērstu konsolidāciju, un tas arī palielinātu finanšu nozares vispārējo efektivitāti. Otrā banku pīlāra tiesiskā regulējuma pārskatīšana varētu vēl vairāk atbalstīt konsolidāciju valsts banku nozarē.

(17) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir vispusīgi izanalizējusi Vācijas ekonomikas politiku. Tā ir izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Vācijā, bet arī atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1.–4. ieteikumā.

(18) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi Vācijas stabilitātes programmu, un tās atzinums[10] ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

(19) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. – 4. ieteikumā.

(20) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir arī veikusi analīzi par visas eurozonas ekonomikas politiku. Pamatojoties uz šo analīzi, Padome ir sniegusi konkrētus ieteikumus dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Vācijai būtu arī jānodrošina šo ieteikumu pilnīga un savlaicīga īstenošana,

AR ŠO IESAKA Vācijai laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam rīkoties šādi.

1. Īstenot izaugsmei labvēlīgu fiskālo politiku un saglabāt stabilu fiskālo stāvokli, nodrošinot, ka arī turpmāk vidēja termiņa mērķis tiek ievērots laikposmā, uz kuru attiecas stabilitātes programma, un ka vispārējās valdības parāda attiecība turpina ilgtspējīgi samazināties. Jo īpaši izmantot pieejamās iespējas lielākiem un efektīvākiem valsts ieguldījumiem infrastruktūrā, izglītībā un pētniecībā. Uzlabot nodokļu sistēmas efektivitāti, jo īpaši paplašinot nodokļu bāzi – galvenokārt attiecībā uz patēriņu –, no jauna novērtējot pašvaldības nekustamā īpašuma nodokļa bāzi, uzlabojot nodokļu pārvaldību un pārskatot profesionālās darbības nodokli, tostarp nolūkā sekmēt privātos ieguldījumus. Veikt papildu centienus, lai palielinātu valsts izdevumu efektivitāti veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomā. Nodrošināt valsts pensiju sistēmas ilgtspējību, i) mainot jauno ar apdrošināšanu nesaistīto / ārējo pabalstu (*Mütterrente*) finansēšanu uz finansēšanu no nodokļu ieņēmumiem, arī tādēļ, lai novērstu turpmāku sociālā nodrošinājuma iemaksu pieaugumu, ii) palielinot vēlākas pensionēšanās stimulus un iii) palielinot otrā un trešā līmeņa pensiju tvērumu. Pabeigt parādu ierobežojuma ieviešanu konsekventi visās federālajās zemēs, nodrošinot, lai uzraudzības procedūras un korekcijas mehānismi būtu savlaicīgi un atbilstīgi. Uzlabot fiskālo attiecību struktūru starp federāciju, federālajām zemēm un pašvaldībām, tostarp nolūkā nodrošināt atbilstošus valsts ieguldījumus visos valdības līmeņos.

2. Uzlabot nosacījumus, kas vēl vairāk atbalsta iekšzemes pieprasījumu, cita starpā samazinot augstos nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas, jo īpaši zemu atalgotiem darba ņēmējiem. Ieviešot vispārējo minimālo algu, uzraudzīt tās ietekmi uz nodarbinātību. Uzlabot darba ņēmēju nodarbināmību, turpinot palielināt nelabvēlīgā stāvoklī esošu grupu izglītības iegūšanu un īstenojot vērienīgākus

[10] Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

aktivizācijas un integrācijas pasākumus darba tirgū, īpaši ilgstošiem bezdarbniekiem. Veikt pasākumus, lai samazinātu fiskālo stimulu strādāt trūkumu, jo īpaši otrajiem pelnītājiem mājsaimniecībā, un atvieglotu pāreju no maziem darbiem uz tādiem nodarbinātības veidiem, uz kuriem attiecas obligātas sociālā nodrošinājuma iemaksas pilnā apmērā. Risināt bērnu pilna laika aprūpes iestāžu un pagarinātās dienas skolu pieejamības trūkumu reģionālā līmenī, vienlaikus uzlabojot to vispārējo izglītības kvalitāti.

3. Līdz minimumam ierobežot enerģētikas sistēmas pārveides kopējās izmaksas. Jo īpaši uzraudzīt Atjaunojamās enerģijas likuma reformas ietekmi uz atjaunojamo energoresursu atbalsta sistēmas izmaksu lietderību. Pastiprināt centienus, lai paātrinātu elektroenerģijas un gāzes valsts un pārrobežu tīklu paplašināšanu. Pastiprināt enerģētikas politikas ciešu saskaņošanu ar kaimiņvalstīm.

4. Veikt vērienīgākus pasākumus, lai vēl vairāk veicinātu konkurenci pakalpojumu nozarē, tostarp konkrētu profesionālo pakalpojumu jomā, tostarp pārskatot esošās regulatīvās pieejas un tiecoties uz paraugprakses izmantošanu visās federālajās zemēs. Noskaidrot iemeslus, kāpēc to publisko iepirkumu līgumu, kas ir atvērti iepirkumam saskaņā ar ES tiesību aktiem, vērtība ir zema. Palielināt centienus, lai atceltu esošo plānošanas regulējumu, kas ierobežo jaunu dalībnieku ienākšanu mazumtirdzniecības nozarē. Rīkoties, lai novērstu atlikušos šķēršļus konkurencei dzelzceļa tirgos. Īstenot centienus, lai konsolidētu federālo zemju banku nozari, tostarp uzlabojot pārvaldības satvaru.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs